

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องคุณฎีนิพนธ์ การส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ: รูปแบบ กระบวนการ ปัญหาและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทย

ชื่อผู้เขียน นางสาวมลลิกา ธรรมจริยาวัฒน์

ชื่อปริญญา ปรัชญาคุณฎีบัณฑิตทางสังคมศาสตร์

สาขาวิชา บริหารธุรกิจ

ปีการศึกษา 2550

คณะกรรมการที่ปรึกษาคุณฎีนิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์รังสรรค์ แสงสุข ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์สุพรรณณี มังคะลี
3. นายสันติชัย เอื้องประสิทธิ์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อศึกษา รูปแบบ กระบวนการ ปัญหาขององค์กรในการส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ และ ความรู้สึกพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่เข้าเยี่ยมชม

ผลการวิจัย พบว่า การส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพนั้น คือ การสนองนโยบายของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาด้วยการเชื่อมโยงระหว่างการค้าการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามพระราชบัญญัติการศึกษา 2542 มาตรา 25 กับสาระสำคัญของแผนแม่บทอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2544-2553 ที่มีความสอดคล้องกับรูปแบบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมได้แก่ พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สถานที่ทางประวัติศาสตร์ และสถานที่สำคัญทางศาสนาที่อยู่ในบริเวณสถาบันอุดมศึกษา มีกระบวนการส่งเสริมแบ่งเป็น 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร ได้แก่ ทรัพยากรทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม ภูมิทัศน์ สถานที่ตั้งสถาบันอุดมศึกษา และทรัพยากรบุคคล ทัศนคติของผู้บริหารในการกำหนดนโยบาย มาตรฐาน กฎ ระเบียบ เพื่อการบริหารจัดการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายในองค์กรอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวางแผนแม่บท การจัด โครงสร้างองค์กรที่มีคุณภาพ การให้ความร่วมมือจากหน่วยงานภายในองค์กร และขั้นตอนการควบคุมผลของการดำเนินงาน ได้แก่ การตรวจสอบและการประเมินผลงานทั้งฝ่ายผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ส่วนปัญหาขององค์กร พบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ การขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางงบประมาณการดำเนินงานไม่เพียงพอ การขาดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ การเสื่อมสภาพของเครื่องมือและอุปกรณ์

2. ปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์กร ได้แก่ ความรู้สึกพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ผลการใช้เทคนิคการวิเคราะห์เส้นทางของตัวแปร พบว่า ปัจจัยสภาพทางกายภาพและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยการให้บริการ ปัจจัยการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ และปัจจัยผลประโยชน์ที่นักท่องเที่ยวได้รับมีอิทธิพลกับระดับความรู้สึกพึงพอใจของนักท่องเที่ยวจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามลำดับ

ดังนั้น สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ คือแหล่งรวบรวมข้อมูลและการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนจากแหล่งการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการและมีประสิทธิผลสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชม รวมถึงการสนับสนุนงานกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม งานประเพณีท้องถิ่นของชุมชนบริเวณรอบสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ผู้วิจัยเชื่อว่าข้อค้นพบต่างๆ เหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของประเทศชาติและการวางแผนจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยร่วมกับสถาบันการศึกษาในการส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ

ABSTRACT

Dissertation Title The Promotion of Academic Institution as the Quality
Cultural Destinations: The Model Process Problems and
Satisfaction of Thai Tourist

Student's Name Miss Munlikar Thummajariyawat

Degree Sought Doctor of Philosophy

Major Business Administration

Academic Year 2007

Advisory Committee

1. Assoc. Prof. Rangsana Saengsook Chairperson
2. Assoc. Prof. Supanee Mangkalee
3. Mr. Santichai Euachongprasit

This research investigates the study of formation and problem process in organization for promoting academic institution as a quality cultural destination and studies tourist satisfaction who visits these sites.

The result demonstrates that the promotion of academic institution as a quality cultural destination is responding to the industrial tourism policy and the Act of Education by linking lifelong learning center establishment based on the Act of Education 1999, section 25 with the principle of master plan of national industrial tourism 2001-2010. This mainly concerns the formation of cultural tourism for instance museum, art gallery, historical and religious site

located in academic institution. The factor for promoting process can be divided into two parts.

1. Internal factor of organization which compose of physical and environmental resources, landscape, location, academic institution and human resource as well as CEO's vision for creating strategy, standard, and regulation for managing internal factor of organization systematically. In addition, this factor also includes master plan making, qualified organization structuring, internal organization cooperation, and process monitoring such as examining and evaluating of CEO and staff to create an optimal efficiency and effectiveness. Regarding to the organization problem, the most crucial difficulties are lacking of specialist as well as insufficient budget, deficiency of facility for disable and deterioration of tool.

2. External factor of organization which includes satisfaction of tourist. Based on the analytical technique of variation approach, it can be found that physical and environmental factors, service factor, information technology transmission factor, and benefit factor received by tourist can create an effect toward the degree of tourist satisfaction ranging from maximum to minimum rate respectively.

As a result, quality cultural destination can be conceptualized as the source of data collection and knowledge educating of community life style grounded from an effective and efficient cultural learning source in term of management. Furthermore, this also takes account of satisfaction creating for visitor and the supporting for art and cultural activity and local tradition of

community surrounding an academic institution. It can be observed that this notion should be implemented concretely.

The researcher strongly believes that this findings will create benefit for national cultural preservation and strategy for Thai industrial tourism development cooperation with academic institutions to promote academic institutions as a quality cultural destination.